

Hen over byens tage

– en håndsrækning om bevaring og
vedligeholdelse af ældre beboelseshuse
i Frederikshavn Kommune

Kære medborger

Det er en kendsgerning, at ellers bevaringsværdige huse pludselig ikke er så bevaringsværdige mere. Hvad er der sket?

Dette lille hæfte er en håndsrækning fra Frederikshavn Kommune og Frederikshavn Byfond til ejere af ældre og gamle villaer og parcelhuse. Disse er beliggende spredt i kommunen, men mange er i samlede bebyggelser fra slutningen af 1800-tallet og frem – Svendeby, Haabets Allé, Havebyen Buen og Ørnevejskvarteret er fornemme eksempler på stadig levende minder fra en ekspanderende industribys første halve århundrede.

Disse og andre bebyggelsers herlighedsværdi deles af alle, der ser dem. By og bevaringsforening giver med dette hæfte en håndsrækning til de borgere, som løfter ansvaret for at fastholde og helst forøge husenes bevaringsværdi og bebyggelsernes grønne miljøer.

Venlig hilsen

Erik Sørensen
Borgmester, formand for
Frederikshavn Byfond

Før projektet

Familiens nutid leves i et hus med fortid! Andre familier før jer har færdedes i de samme stuer og i den have, som nu er jeres grønne trivselsmiljø. Prøv at få væggene til at tale – engang bliver også I en del af husets historie.

Fik I talt med de forrige ejere? De har måske en god historie eller herlige fotos, der fortæller om huset og livet i og omkring det for 50-100 år siden. Hvordan så her ud – vinduer, døre, forhaver? Var der en smuk indfatning omkring vinduerne? Var der stakit eller en hæk? Aflæg arkivet på Bangsbo eller de lokalhistoriske arkiver et besøg. Og Teknisk Forvaltnings bygningsarkiv. Det er spændende for familien og kan vise sig nyttigt for jeres projekt. Altså:

Hvis der skal ske noget med jeres hus – så søg oplysninger og rådgivning!

Gode råd er slet ikke dyre!

Indhold

Bevar facaden	5
Tage	7
Døre og vinduer	8
Skorstenspipen	11
Garager	13
Skure og udhuse	15
Forhaven	17
Lån og tilskud	18
Rådgivere og litteratur	19

Tekst og foto:
Børge Holdt Madsen
– med tak til arkitekt
Poul Erik Haunstrup for
forslag og fagligt samarbejde.
Udgiver: Frederikshavn Byfond
og Frederikshavn Kommune.
Layout: Tankegang a/s.
Tryk: Nordtryk a/s.

Bevar facaden

Uden stilsans og rettidig omhu falder familiens hus i værdi – både i æstetisk og kulturhistorisk forstand og i kroner og øre.

Husets facade bør være ærlig og helst bevares, som den var, da huset blev bygget. Alt det, der i tidens løb måtte være tilføjet eller fjernet fra facaden, har forringet huset som arkitektur. I Frederikshavn præger klassisk tradition og dansk håndværk den bevarede arkitektur. Det gælder borgerskabets huse, men det gælder så sandelig også almindelige familiers bevaringsværdige huse – som fx i Havebyen Buen og i Ørnevejskvarteret. Klassicisme i Frederikshavn betyder stort set hele 1800-tallet og indtil ca. 1930. Jo, de gamle grækere og romere har ikke levet forgæves. Men tiden går – måske et århundrede eller mere – slid og ælde sætter deres spor på huse; noget skæmmer; andet patinerer og forskønner huset.

Vedligeholdelse og tilbageføring

Husejerens mantra: Varsomhed og med traditionelle materialer og fremgangsmåder. Og det kalder på rådgivning. Ikke af hvem som helst; kun af nogle, der har viden om det, du har brug for.

Problemer med murværket

Omgås du med planer om at få en måske slidt murstensfacade pud-

set, så gør dig selv og huset den tjeneste først at besigtige byens højtryks-sandblæste, »nypudsede«, plastmalede facader. En sådan proces er i almindelighed en farlig sti at betræde. Foryngelseskuren ender desværre tit med at give husejeren »fast arbejde« med at reparere afskallinger. En ny og rigtigt udført fuger og/eller udskiftning af mursten havde måske gjort arbejdet? Overvej dette og skån dine sagesløse mursten for en hård behandling, der aldrig kan rettes op på. Men hvis du absolut vil ha' pudset – så søg i det mindste råd hos Raadvad-Centeret. Først og sidst – for puds og puds er nemlig flere ting: Brug aldrig cementmørtel – hverken til reparation eller til nypudsning – kun kalkmørtel!

Det bliver desværre ofte til "Laser og pjalter" – det dér med plastikmaling.

Bag de mange gamle husnavne er der ukendte familiehistorier: En skøn udsigt fra huset eller en hjemstav, som blev forladt, måske navnet på et elsket barn, som man mistede osv. Her var det en jævn familie, der led afsavn, men som nåede MAALET. Et enkelt og harmonisk hus med bevaret stil gennem 100 år.

Farver – smink ikke huset!

Skån dit hus – og naboerne – for farvelade, forkert farvesætning og uheldige produkter.

Vælg tidsrigtige farver ved at konsultere Raadvad-Centerets farvekort og ikke farvehandlerens. Principper for farvesætning: Mørk sokkel (sort eller grå), murdekorationer som gesimser, indfatninger, facadebånd, lisener og lignende må gerne være hvide eller lysegrå for at træde frem på en murfarve, som også er valgt efter rådgivning.

Produkttrækken til overfladebehandling er lang og består af traditionelle behandlinger, som man har erfaring med efter hundreder af års brug. Men der er også nyere produkter:

Kalk hører til de første og bør bruges på en mur, som fra fødslen har været vant til det. Kalk forbliver – selv med lag på lag på lag – diffusionsåben og efterlader facaden sund; ja, og smuk! Som en værdifuld sidegevinst er vedligeholdelse ekstremt billig og nem. Plastmaling er nyere og mest for dem, der tør! Ja, og som har råd, når lagene lidt efter lidt »lukker« muren og giver den åndenød – og til slut fugtskader og plastikhud i laser. Silikatmaling er en nyere, dyr, men lovende maling.

En forbillig udført udskiftning af dør og vinduer i tidlig 1800-tals hus.

Det er rart at se de velkendte tagvinduer af støbejern bevaret. Brevkasser og brandhane fylder vel meget af facaden – men et flot og perfekt bevaret tidlig 1800-tals hus.

Tage

*»Så`en gjorde vi ikke i 90`erne, da ha`ed vi no`et på gesimserne,«
sang Olga Svendsen og Bakkens barmsvulmende piger. Det var nu
en anden slags arkitektur, damerne tænkte på! Her er det teglsten!*

Der er intet som forandrede tagkonstruktioner, der kan ændre karakterfuldheden af en ældre bebyggelse. Endnu står de fleste af Frederikshavns bevaringsværdige huse med deres skønne gesimser, som foruden at hjælpe tagdryp væk fra muren også markerer afslutningen på solidt murerarbejde.

Men mange huse står nu med bølgeeternittag, hvis udhæng skjuler gesimserne: Trukne gesimser, flotte tandsnitsgebisser og markante såkaldte sparrerkopgesimser. Bangsbostranderne har ofte brugt at fjerne halvvalmet på deres ellers så stilsikre fiskerhuse og lukket gavlen med en bræddebeklædning. Det bevarede fiskerlejemiljø finder man nu kun omkring Neppens Havn. De øvrige bevaringsværdige huse er solister i et fremmed miljø. Sådan havde det ikke behøvet at være, og en indsats kunne godt ændre tingenes tilstand. Hvem tager initiativ? Der er hjælp at hente!

Med tag over hovedet – i Frederikshavn

Ja, huset bliver atter bevaringsværdigt ved tilbageføring af tagkonstruktionen, hvis denne er ændret. Gamle huse har oftest opskalkning ved tagfoden. Den

skal være der, hvis den oprindeligt var der, og den skal udføres håndværksmæssigt korrekt. I næsten alle tilfælde handler tagbeklædningen om vingetegl, når bølgeeternitten skal skiftes ud – rødt tegl sædvanligvis! En detalje i oplægningen: Tagstenene skal lægges ind under skorstenens udkræning. Gør man det, så kan blikkenslageren blive på jorden og lade mureren om at gøre taget tæt. For tæt skal det være: »Tæt på tag og fag«, sagde man i gamle dage. Grater og rygning bør naturligvis lægges i mørtel.

Hvis huset tidligere har haft naturskifer, bør udskiftning ske med naturskifer – også hvis huset i mellemtiden har haft eternitskifer.

Og med hensyn til lys under taget, så findes der endnu jernstøberier i Danmark; nogle få og mindst et af dem fremstiller de gamle støbejernsvinduer til tage. Hvis disse er for små og/eller ikke lige sagen, så er den næstbedste lysløsning et tilpasset Velux vindue (GVA eller GVO).

Kviste

Spredtvis i Frederikshavn har udvidelse af huses boligareal udmøntet sig i store kviste eller i mansardlignende tagetager på

étplanshuse. Resultatet er blevet en oppumpet bygningskrop, der næppe har megen bevaringsværdi længere. En kvist kan være en god løsning på et behov for mere gulvplads til børnene. Men ikke hvemsomhelst kan skabe en kvist, der i form, størrelse og materialer er afstemt til dit hus, kvarter og – dine forventninger. Kviste skal afstemmes facadens længde; som en tommelfingerregel må kvisten – eller kvistene tilsammen, hvis der er flere – højst være 1/5 af facadens længde.

Men start med at få en kompetent rådgivning om udformning og materialer. Det er en virkelig god idé derefter at lave en papmodel af huset inklusive vinduer og dør. Anbring den løse kvist på modellen, så den følger husets pille- og vinduesrytme. Hvis du går frem på den måde, så undgår familien at blive skuffet, når kvisten er færdigbygget, og huset skal præsentere sig som en helhed. Når arbejdet først er udført, så kan intet forandres. Men – start med at søge rådgivning.

Sådan! Tagkonstruktionen er bevaret, og den flotte gesims kroner stadig muren.

Denne gamle kvist er smuk, fordi den er formgivet og dimensioneret rigtigt – det sidste også i forhold til tagfladens størrelse. Man ser det straks – ikke sandt?

Hovsa! Hvor blev gesimsen af? Der er kun lige plads til et par tyrkerduer.

Vinduer og døre

»Væggene lidt skæve stå, ruderne er ganske små; døren synker halvt i knæ, hunden gør det lille kræ – « synger vi i H. C. Andersens Hist, hvor vejen slår en bugt. Helt så galt behøver det ikke at gå, men godt bli'r det først med stilrigtige vinduer og døre; – så hvorfor nøjes med mindre?

De store glasfladers tid på bevaringsværdige huse er »yt«. Tilbage til de oprindelige vinduer med poster og tynde sprosser i ældre og gamle huse. Husejere ved det godt i dag, men har hårdt brug for rådgivning om rigtige vinduer og døre. Sporene skræmmer! Type og kvalitet er omdrejningspunkterne. Det ser vi på – uden at gå for meget i detaljer:

Lidt stilhistorie

Flagvinduet (dannebrogsvinduet) holder sit indtog i danske huse sidst i 1800-tallet og rykker ud igen i begyndelsen af 1920'erne. Men, men, men: I 1915 stiftes Landsforeningen Bedre Byggeskik, der gør sig stærkt gældende i dansk byggeri indtil 1930 eller lidt senere. Bedre Byggeskik og danske arkitekter i det hele taget genindfører klassicistiske idealer fra 1800-tallet og før. Bedre Byggeskikhuse har vi i Ørnevejskvarteret og – i samme stil - i Havebyen Buen. Men altså: Klassicistiske rammeopdelte vinduer med tynde sprosser, der opdeler i ruder har vi før 1900 og imellem ca. 1915 og ca. 1930. Efter ca. 1930 introduceres en helt ny stilart i Danmark, der gør op med klassicismen. Det er funkis – funktionalismen. Enkelhed

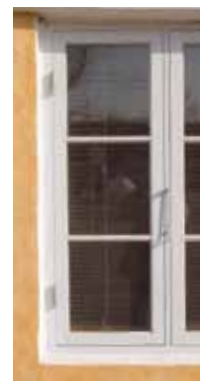
og brugshensyn er mantraet. I 1930'erne har vinduerne mistet deres sprosser, så rengøring bliver lettere, og solen får bedre adgang til stuerne. Sprosserne forsvandt, men ikke opdeling af vinduet, som nu sker på en ordentlig og smuk måde. Denne gode vinduestype holder 1940- årtiet ud.

Søg også rådgivning om vinduer, for din egen skyld og for kvartets skyld. I Buen fx har der aldrig været andet end nyklassicistiske vinduer med to rammer, hvor tynde sprosser deler hver ramme op i tre eller fire små ruder. Et par huse er nu restaureret med dannebrogsvinduer – sådanne har aldrig været i Buen.

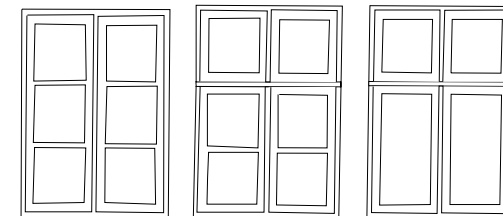
Kronen på værket er en stilrigtig yderdør

Hvad der her er sagt om vinduer, gælder i hovedsagen også for yderdøre. Det har indtil 1920'erne handlet om fyldingsdøre enten med isatte små vinduer øverst eller – almindeligst – et overvindue, der eventuelt kan være delt i to eller tre ruder. Der er store kvalitetskrav til yderdøre. De står ude hele året! Fyldingsdøre skal ligesom vinduerne stå linoliemalede, absolut ikke altid hvide. Søg rådgivning – også om farven!

Stilvinduet her er med koblet ramme og præsenterer sig derfor med ægthed og lethed. (Se rammeteksten herunder).

”Stilvinduet” her er med termoruder. Der er derfor for meget træ og for lidt glas! (Se rammeteksten herunder).

Tv. torrammet vindue med trerudede rammer. Midten. Korspostvindue med enrudede overrammer og torudede underrammer. Th. »Flagvindue«.

En fordør, der er repræsentativ for 30'ernes funktionalisme – enkelhed i eg og mest muligt lys ind i huset. Dørbelysning skal der til, men beskeden. Lys er til brug og ikke til pynt! (Se huset på hæftets forside).

VIGTIGT!!! Fabrikfremstillede vinduer fremstilles ofte uhensigtsmæssigt (udvendig profilering) og med alt for voldsomme dimensioner. Det sidste skyldes typisk, at termoruder er tungere og skal have en større fals. Men hvorfor termoruder, når det rigtige er koblede vinduer (forsatsvinduer) med enkeltglas. De giver bedre lydværn og bedre varmeøkonomi – hold dig nu fast: »Nye energiforsatsvinduer isolerer over 30% bedre end tilsvarende termo- eller energivinduer«. Det foreslås, at du henter Raadvads Vinduesdatabase, der også præsenterer RAADVAD-Vinduet. Det opfylder samtlige kvalitetskrav og er tilpasset dit hus's arkitektur. Og lad så mureren om at fuge omkring vinduer og døre og glarmesteren om at kitte ruderne med rigtig linoliekit.

En unik, velholdt fyldningsdør fra 1921. Den smukke trekantfronton har været et godt værn mod vejr og vind.

Gammel skorstenspipe, der er god at tage ved lære af. Regnvandet løber bare af og af og af. Og godt murerarbejde omkring foden. (Se teksten).

Skorstenspipe a la Lego. Pæn, men også temmelig ubeskyttet.

Skorstenspiber er mange ting!!

30'ernes funkis var nytænkning på mange områder – det tør siges!

Skorstenspiben

Det siges, at holmbofiskerne i sin tid blev sure over, at deres elendige rønner skulle udstyres med en muret skorsten. Derfor flyttede de med kone og børn og hele pibetøjet til Bangsbostrand. – Men der siges jo så meget.....

I århundreder havde huse slet ingen skorsten. De havde en lyre, dvs. et hul i taget, hvorigennem røgen fra det åbne ildsted kunne trække ud i det fri. Sådanne lyrehuse havde man på Hirsholmene indtil for kun 125 år siden.

Men så begyndte husene at få skorstene med piber over taget. Det mindskede faren for, at gnister skulle antænde især stråtag. Nogle huse fik kun én skorsten, andre to og store bondegårdes stuehuse kunne have tre. Det var der stads ved. Hvis man var fra en gård med tre skorstene, så var man bare »finere« end andre.

I vore dage er det desværre gået hurtigt med at fjerne skorstenspiber. Men – hånden på hjertet – der mangler noget ved huset, ikke? Huset ser faktisk skaldet ud. Skorstenspiber er nemlig ikke bare til for nyttens skyld. De er også en del af husets æstetiske helhed – af husets arkitektoniske udtryk.

Giv piben en anden lyd

Men der er råd og rådgivning for det også: Hvis skorstenspiben bare er i en miserabel forfatning, så kan den genoprettes. Og hvis den blev fjernet før energikrisen,

så er den værd at genopbygge. Men endelig i sin oprindelige skikkelse! Hvis familien har brug for en brændeovn, så giver det sig selv, at skorsten og skorstenspipe skal mures op nedefra. Hvis familien blot ønsker, at huset udefra skal præsentere sig som i sin fødselsstund – ja, så få alligevel muret skorstenen op nedefra, så piben ikke blot er en attrap. Altså: Den ægte vare og ikke bare en teaterkulisse!

Nyere huses piber er af legotypen, dvs. lige afskåret og sommetider med et nyttigt fundament. Huse fra før 1950 har piber »med det hele«, som vi siger til pølsemanden: Bredere fundament, skaft og så udkragning(er) som gesims øverst. Den undertiden voldsomme zinkinddækning hører ikke hjemme ved skorstenspiben. Tagstenene (evt. skiferet) skal kunne skydes ind under pibens fod, således at der kan udføres en forsvarligt muret inddækning. Nævnte er særdeles gode udformninger, der beskytter piben godt mod vejr og vind og røggasser. Skorstenspiber har verdens sværeste miljøproblemer – husk det! Men de er smukke, og de er rigtige – skorstenspiberne!!!

Et hus, der fortæller frederikshavnerhistorie! "På terrassen vil man kunne arbejde, drikke eftermiddagskaffe, sy m.m.," skrev den fremragende arkitekt Jesper Tvede i 1924 til bygherren, skibshandler Robert Schou. Ja, og man kunne tilføje: Og se ud over havn og hav! Strandbredden var dengang på den anden side af gaden.

På tegnebrættet lod Jesper Tvede husets tagprofil gå igen på garagen – men det blev nok for dyrt, trods alt!

I al fald lod arkitekten sig, som det ses, inspirere af husfacadens trekantede "tempeltympanon".

Garager

Garagen er en del af dit hus's facade. Det er der ikke mange samlesæt fra byggemarkeder, der står op til!

Først var der kun brug for en stald til jumben og hesten! Nygaards Kaffe-forretning i Jernbanegade husede oprindeligt apotekerens heste. Omkring 1. verdenskrig fik godsejeren, proprietæren, lægen og dyrlægen deres Ford. I 1920'erne fik borgerskabet deres automobiler. Og så gik det bare derudad! – langsomt, men det gik! Garager var kommet for at blive!

De fleste har brug for en garage, men det er ikke de fleste, der som du og din familie har et bevaringsværdigt hus. Og det er endnu ikke bevist, at en garage af træ med succes kan bygges, så det smykker et bevaringsværdigt hus fra 1920'erne – vel? Derfor: Få dig en helstøbt frederikshavnergarage til dit smukke, bevaringsværdige hus – i det mindste, hvis du lige står og skal ha' dig en garage. Eller få i det allermindste et sagkyndigt råd.

SÅ – HAR DU EN BEVARINGSVÆRDIG GARAGE, SÅ PAS PÅ DEN!

OG STÅR DU LIGE OG MANGLER EN – SÅ TAG PARTI FOR STEN!

Garage og Bedre Byggeskik hus bundet organisk sammen.

Flot og velbevaret fløjport.

Man ser det på skorstenen – at her var vaskehuset. Det originale vindue hænger stadig på hængslerne.

Værkstedsbordet står såmænd nok stadigvæk inden for vinduet.

De familier, der flyttede ind i Haabets Allé i 1904, fik nok aldrig råd til bil og garage, – men på retirede, som det hedder med et fint ord, ja, det skulle de. Kommunens kæmner, arkitekt Jens Nielsen, tegnede et kært miniatyreslot til dette ædle formål.

Gårdrummet får en herlig atmosfære i udhusmiljøet.

Skure og udhuse

»Bevar mig vel,« sagde det lille udhus til det store skur.

»Ja, må vi lige være her,« svarede det store skur.

I en ikke så fjern fortid var udhuse medtænkt i et husbyggeri. Og havde man ikke tænkt godt nok på underum, så blev der lynhurtigt rådet bod på mangelen: Natmanden afhentede sommer- og vinterhætter lokumsspændenes skvulpende indhold i det lille hus med hjerte i døren.

I vaskehuset stod der baljer og vaskebræt- og bæk og den store gruekedel, hvorfra det dampede tæt en gang om måneden. Der skulle vaskes ofte, for folk havde ikke meget tøj at skifte med dengang – på de fleste bedsteforældres tid – og før!

I brændeskuret befandt kakkellovens og komfurets grovkost sig – træ, tørv, cinders. Fars værkstedsbord med skruestik og træskolæst skulle der også være plads til, ja, og cykler og barnevogn, og mange kunne slet ikke tænke sig et hjem uden hønsehøld.

DER SKU' VÆRE PLADS TIL DET HELE DENGANG!

DET SKAL DER OGSÅ I DAG!

De samme udhuse og skure er ligeså uundværlige i dag, men til andet brug – delvis i hvert fald: Cykler, barnevogn, knallert, havemøbler og grill om vinteren, maskinpark mv. til havens pleje og plads til al det værktøj, som byggemarkedet frister farmand over evne med. Træ til den brændeovn, som familien har planer om at anskaffe, skal der også tænkes på. Så bevar dem vel – udhusene og skurene!

Forhaven

– er familiens visitkort og en del af vejens grønne miljø
– er forskellighed i helheden.

Her er en forhave, som postbudet kan lide at gå igennem.

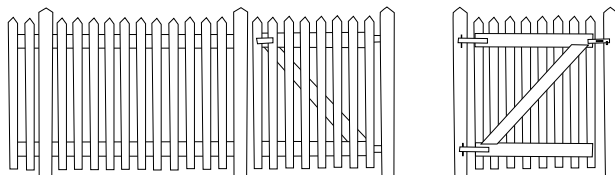
Nogle familier elsker en ordnet natur.

Andre familier foretrækker den naturlige orden.

Planstyrelsens tegning af stakit. (Se tekst).

Dengang danskerne boede i huse af træ og bindingsværk, da rejste de et gærde eller hegn omkring deres sted som værn mod dyr og ubudne gæster. Men gærdet blev også sat for at afgrænse ejendom og jord. I dag er der ikke så mange løsgående hunde og kreaturer, og tyveknægte og katte er alligevel svære at holde ude. Så vi nøjes i reglen med at afgrænse ejendommen.

Der er mange muligheder. Men alle er de karakteriseret ved, at familien ønsker at præsentere huset fordelagtigt og med smag. Selvfølgelig er de det! Men mange glemmer, at deres forhave altid ses i det grønne miljø, man deler med naboerne.

Familier tilplanter og tilsår deres forhave – for den er vel grøn? – men nok ikke altid med tanke på, at den indgår i en helhed. 1,80m høje hække eller plankeværker pynter ikke på noget, hverken på hus, forhave eller vejen. Men hvad pynter så?

Det gør »ingenting« eller bare et meget lavt fodhegn på 30-40 cm af træ, natur- eller cementsten. Det gør også et stakit. Det hvide, røde eller grønne stakit indførtes i Danmark omkring år 1900, da villaer og parcelhuskvarterer begyndte at skyde op i og ved vore byer. Med stakitterne og deres smukke havelåger bandtes hu-

sene sammen og gav vejen eller kvarteret et helstøbt, harmonisk præg. Stakitterne bør være 70-120 cm højt, men se illustration! Det er interessant, at det hvide stakit igen er blevet populært i forhaven. Hække er altid smukke. Der er mange muligheder, men berberis og tjørn er ikke imellem dem. Derimod er liguster, naur og bøg gode valg. Hækken skal kun klippes to gange om året: Før sankthans og omkring 1. september. Ned til én meter og ind, ind, ind! Der plantes 4 hækplanter pr. løbende meter. Passagen gennem hækken skal passe til husets indgange. Som havelåge i en hæk går jern ligeså fint som træ, men få den galvaniseret, før den males.

Der gives mange andre muligheder. Byggemarkedernes lamelhegn af mere eller mindre »fancy« udseende kan måske bruges, men til noget andet.

Sæt hinanden stævne

Det er vigtigt at tale sammen om kvarterets forhave- og hegnvalg. Alles huse er jo en del af kvarterets eller vejens miljø. Kvarteret er fælles kultur. Et gadestævne om forhaver og hegn er godt at samles om at være sammen om og resulterer i løsninger med smag og kvalitet.

Kort fortalt om kommunale tilskud

Bygningsforbedringsudvalget

Frederikshavn Kommune yder og formidler gennem Bygningsforbedringsudvalget støtte til visse istandsættelser på visse bevaringsværdige beboelseshuse, som er bygget før 1940, og som har en registreret bevaringsværdi fra 1 til 4.

Støtten ydes ejerne i form af kontant tilskud, der efter nærmere fastlagte regler helt eller delvis tilbagebetales ved ejerskifte.

Tilskuddet gives på de af udvalget fastsatte vilkår for materialer og udførelse mv. Støtteberettiget er arbejder på klimaskærme såsom reparation, udskiftning og fornyelse af bygningsdele som fx tag, skorstenspiber, vinduer og døre.

Udvalget yder også rådgivning om restaurering af bevaringsværdige bygninger.

For yderligere oplysninger ret venligst henvendelse til Bygningsforbedringsudvalgets sekretær, arkitekt Poul Erik Haunstrup, Teknisk Forvaltning, tlf. 96225390.

Kort fortalt om støttemuligheder

Frederikshavn Byfond

Frederikshavn Byfond er kommunens og dens borgeres bevaringsforening. Foreningens formål er at virke for, at vore miljøer og ældre bygninger fra før 1940 fastholdes med deres æstetiske, arkitektoniske og kulturhistoriske værdier. I det omfang disse værdier over tid er blevet forringede eller endog mistede, støtter foreningen borgerne med oplysninger og rådgivning og med tilskud til restaureringsarbejder – såvel store som små. Endvidere præmierer Byfonden på byens fødselsdag den 25. september udvalgte og i løbet af året særligt fint udførte restaureringsarbejder og bygningsdetaller.

Midlerne til Frederikshavn Byfonds mange indsatsområder tilvejebringes ved tilskud fra Frederikshavn Kommune, ved kontingent fra medlemmerne – enkeltpersoner, organisationer, virksomheder osv. – samt ved bidrag fra forskellig side, fx fonde. Medlemskab af foreningen er ikke nogen forudsætning for modtagelse af tilskud.

For yderligere oplysninger om Frederikshavn Byfond, herunder om forudsætninger for modtagelse af støtte, bedes henvendelse rettet til byfondsekretær Tove Varmløse, Teknisk Forvaltning, tlf. 96225388.

Rådgivere og litteratur:

Frederikshavn Byfond
Sekretær Tove Varmløse
Teknisk Forvaltning
Tlf. 96225388.

Bygningsforbedringsudvalget
Arkitekt Poul Erik Haunstrup
Teknisk Forvaltning
Tlf. 96225390.

Raadvad-Nordisk Center til
Bevarelse af Håndværk.
Telefonrådgivning:
mandage og fredage kl. 9 – 12.
Tlf. 45560107
www.raadvad.dk

Litteraturforslag:

Søren Vadstrup: Gode råd om vedligeholdelse og istandsættelse af facader. Raadvad 1999. Kr. 25,-.

Supplerende litteratur:

Byhuset – Byggeskik i købstaden. Gode råd om vedligeholdelse og istandsættelse. København 1980.
Landhuset – Byggeskik og egnspræg. Gode råd om vedligeholdelse og istandsættelse. København 1975.
Søren Vadstrup: Raadvadcenterets vedligeholdelsesmanual. Raadvadcenteret 2000.

NB: Ejere af ejendomme beliggende i midtbyens center- og blandede områder fra Nytorv til Thodesvej (forretninger, boliger m.m.) henvises til Frederikshavn Kommunes Facade- og Skiltmanual, 1999, med tilhørende lokalplan vedr. renoveringsarbejder, facadeændringer m.m.

Frederikshavn Kommune

Frederikshavn Byfond